

29.12.2021

**ANKARA
TİCARET BORSASI
Basın Bürosu**

GÜNLÜK BASIN ÖZETLERİ

**29 Aralık 2021
Çarşamba**

RESMÎ GAZETE'DE BUGÜN

29 Aralık 2021 Çarşamba

YASAMA BÖLÜMÜ

KANUNLAR

7347 Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Japonya Hükümeti Arasında Teknik İş Birliği Anlaşmasının Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun

7348 Türkiye Cumhuriyeti ile Karadağ Arasında Serbest Ticaret Anlaşmasına İlişkin Olarak İmzalanan Mevcut Protokol I'nın Yerini Alan Protokol I ile Anlaşmaya Eklenen Protokol III'ün Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun

YÜRÜTME VE İDARE BÖLÜMÜ

MİLLETLERARASI ANDLAŞMA

— Katılım Öncesi Yardım Aracı IPA II Kapsamında Tarım ve Kırsal Kalkınma İçin IPARD II Yardımı 2014-2020 Finansman Anlaşmasında Değişiklik Yapılmasına İlişkin Olarak Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Avrupa Komisyonu Arasında Mektup Teatisi Yoluyla İmzalanan Ekli Anlaşmanın Onaylanması Hakkında Karar (Karar Sayısı: 4972)

CUMHURBAŞKANI KARARLARI

— Silvan Barajı Köy Yolları Projesi Kapsamındaki Ulaşım Yollarının Yapımı Amacıyla Bazı Taşınmazların Devlet Su İşleri Genel Müdürlüğü Tarafından Acele Kamulaştırılması Hakkında Karar (Karar Sayısı: 4973)

— Özelleştirme İdaresi Başkanlığı ile İlgili Kararlar (Karar Sayısı: 4974, 4975)

— Cazibe Merkezleri Programı Kapsamında Yatırımların Desteklenmesi Hakkında Kararda Değişiklik Yapılmasına Dair Karar (Karar Sayısı: 4976)

— 8/1/2002 Tarihli ve 4736 Sayılı Kanunun 1 inci Maddesinin Birinci Fıkrası Hükmünden Muaf Tutulacakların Tespitine Dair 28/1/2002 Tarihli ve 2002/3654 Sayılı Bakanlar Kurulu Kararında Değişiklik Yapılmasına İlişkin Karar (Karar Sayısı: 4977)

— İlçelere Doğal Gaz Ulaştırılması Amacıyla BOTAŞ Genel Müdürlüğünün Görevlendirilmesine İlişkin Kararda Değişiklik Yapılmasına Dair Karar (Karar Sayısı: 4978)

— Karakuz Barajı Projesi Kapsamında Belirtilen Bazı Taşınmazların Devlet Su İşleri Genel Müdürlüğü Tarafından Acele Kamulaştırılması Hakkında Karar (Karar Sayısı: 4979)

YÖNETMELİKLER

— Çalışanların İşverenleri Aracılığıyla Otomatik Olarak Emeklilik Planına Dahil Edilmesine İlişkin Usul ve Esaslar Hakkında Yönetmelikte Değişiklik Yapılmasına Dair Yönetmelik (Karar Sayısı: 4980)

— Ticaret Denetmenliği Yönetmeliğinde Değişiklik Yapılmasına Dair Yönetmelik

— Türkiye Ürün İhtisas Borsasında Aracılık Faaliyetleri ile Aracıların Gözetimi ve Denetimi Hakkında Yönetmelikte Değişiklik Yapılmasına Dair Yönetmelik

— Bankacılık Düzenleme ve Denetleme Kurumu Disiplin Amirleri Yönetmeliği

- Bankacılık Düzenleme ve Denetleme Kurumu İnsan Kaynakları Yönetmeliğinde Değişiklik Yapılmasına Dair Yönetmelik
- Bankacılık Düzenleme ve Denetleme Kurumu Personeli Görevde Yükselme ve Unvan Değişikliği Yönetmeliğinde Değişiklik Yapılmasına Dair Yönetmelik
- Dijital Bankaların Faaliyet Esasları ile Servis Modeli Bankacılığı Hakkında Yönetmelik
- Bireysel Kredilerle Bağlantılı Sigortalar Uygulama Esasları Yönetmeliğinde Değişiklik Yapılmasına Dair Yönetmelik
- Hayat Grubu Sigortaları Yönetmeliğinde Değişiklik Yapılmasına Dair Yönetmelik
- Türkiye Bilimler Akademisi Akademi Genel Kurulu ile Akademi Konseyinin Seçim ve Çalışma Usullerine Dair Yönetmelik
- Türkiye Bilimler Akademisi Araştırma Desteği Yönetmeliği

TEBLİĞLER

- Altın Hesaplarından Türk Lirası Mevduat ve Katılma Hesaplarına Dönüşümün Desteklenmesi Hakkında Tebliğ (Sayı: 2021/16)
- Özelleştirme İdaresi Başkanlığının 27/12/2021 Tarihli ve 2021/ÖİB-K-163, 164, 165, 166, 167, 168, 169, 170, 171, 172, 173, 174, 175, 176 ve 177 Sayılı Kararları

KURUL KARARI

- Sermaye Piyasası Kurulunun 2022 Yılı Gayrimenkul Değerleme Asgari Ücret Tarifesi ve Uygulama Esaslarına İlişkin Kararı

YARGI BÖLÜMÜ

ANAYASA MAHKEMESİ KARARLARI

- Anayasa Mahkemesinin 7/10/2021 Tarihli ve 2018/35626 Başvuru Numaralı Kararı
- Anayasa Mahkemesinin 17/11/2021 Tarihli ve 2018/27686 Başvuru Numaralı Kararı

YARGITAY KARARLARI

- Yargıtay 3. ve 4. Hukuk Dairelerine Ait Kararlar

TMO: Stok ve arz güvenliğinde herhangi bir sıkıntı söz konusu değil

Toprak Mahsulleri Ofisi (TMO) Genel Müdürü Ahmet Güldal, tüm halkın gıda güvenliği için TMO'nun stoklarına sürekli takviye yapıldığını belirterek, "Geldiğimiz gün itibarıyla şunu rahatlıkla söyleyebiliriz, stok ve arz güvenliği açısından herhangi bir sıkıntı söz konusu değil." dedi.

Toprak Mahsulleri Ofisi (TMO) Genel Müdürü Ahmet Güldal, TMO'nun 2021 yılı faaliyetlerine ve gelecek yıla dair planlarına ilişkin yaptığı değerlendirmede hububatta stok ve arz güvenliği açısından herhangi bir sıkıntının bulunmadığına dikkat çekti.

TMO'nun özellikle hububat ve bakliyat piyasalarında düzenleyici, istikrarı sağlayıcı rolü olduğuna dikkati çeken Güldal, COVID-19 salgını ve kuraklığın sektörde önemli ölçüde etkili olduğunu dile getirdi.

Tarımsal üretimin devam ettiği ama kuraklık dolayısıyla rekolte kayıplarının yaşandığı bir yılın geride bırakıldığını belirten Güldal, Türkiye'de kuraklıktan dolayı yüzde 30'a varan kayıplar yaşandığını ve üreticilerin maliyetlerinin yükseldiğini söyledi.

Artan maliyetleri ve kuraklık etkisini dikkate alarak alım fiyatları açıkladıklarına işaret eden Güldal, "2021 yılı hasat dönemi başlangıcı olan mayısta hububat alım fiyatlarımızı üreticilerimizin beklentilerine göre yüzde 36 artırarak açıkladık. O dönemde 2 bin 250 lira ekmeklik buğday, 2 bin 450 lira makarnalık buğday için alım fiyatı açıkladık. Kuraklığın etkisinin belirginleşmesiyle beraber piyasada bu fiyatların üzerinde üretici lehine fiyatların geliştiğini görüyoruz." diye konuştu.

Güldal, TMO'nun görevlerinden birisinin de üreticileri üretim döneminde korumak kollamak, tüketim döneminde de tüm halkın gıda güvenliği için tedbir almak olduğunu vurgulayarak, bunun için TMO'nun stoklarına sürekli takviye yapıldığını ifade etti. Güldal, "Geldiğimiz gün itibarıyla şunu rahatlıkla söyleyebiliriz, Türkiye'de hububat üretiminde her ne kadar olumsuz tesirlerden dolayı azalma olsa da stok ve arz güvenliği açısından herhangi bir sıkıntı söz konusu değildir." dedi.

“Yağışlardaki artış tarımsal üretimi olumlu etkiledi”

Güldal, TMO olarak ekim döneminde yeni hasat döneminin hazırlıklarını yaptıklarını belirterek şunları kaydetti: "Ekim ve kasım aylarında hep şu mesajı verdik, elbette girdi fiyatları yükseldi, tohum, gübre, ilaç mazot gibi bazı girdilerin fiyatlarında yükselişler söz konusu oldu. Gelecek yıl da üretimi etkileyen tüm maliyet unsurlarını hesaba katarak buğday, arpa ve diğer tarım ürünlerinin alım fiyatlarını açıklayacağız, ilan edeceğiz ve o fiyatlar üzerinden de alım yapma taahhüdünde bulunacağız. Dolayısıyla üreticilerimizin maliyetlerinin artmasından dolayı ürünlerinin değerinin azalacağı veya değerini bulamayacağı gibi bir endişeye kapılmalarına gerek yoktur."

Türkiye'de bu yıl 2021 yılı sonbahar ekiliş döneminde tarım arazilerinin tamamının hububat için ekildiğini ve bakliyat için planladığını dile getiren Güldal, şöyle dedi: "Yani tarımsal üretimde üretici boyutunda üretimden kaçmak, kaçınmak gibi bir durum söz konusu değil. Belki bir miktar gübre az kullanıldı, belki bir miktar girdilerden tasarruf etmeye çalışıldı ama Türkiye'de hazine arazileri dahil hemen hemen tüm topraklar ve tarım arazileri ekilmek üzere üreticilerimiz tarafından planlanmıştır. İyi haber de şudur, geçen sene bu dönemlerde, yani ekim, kasım aylarında tarımsal üretimin tohumlarının tarlaya atıldığı dönemden itibaren aralık ortalarına kadar baktığımızda alınan yağışın daha fazlasını bu sene Türkiye'nin 4'te 3'ü almış durumda. Bu, uzun yıllar ortalamasının altında ama geçen seneye göre yüzde 30-40 daha fazla. Bu şunu gösteriyor, ekilen hububat tohumları çimlenme, yeşerme ve kendini göstermeye başladı. Geçen sene bu aylarda bu tabloyu bu şekilde görmemiştik. Dolayısıyla ekim dönemlerini mukayese edersek geçen sezondan daha iyi durumda olduğumuzu ifade edebiliyoruz."

Tarım Kredi'den gübre indirimi

Tarım Kredi, kimyevi gübre fiyatlarında ton başına 1100 liraya varan indirim gerçekleştirdi.

Türkiye Tarım Kredi Kooperatifleri, kimyevi gübre fiyatlarında ton başına 1100 liraya varan indirim gerçekleştirdi.

Türkiye Tarım Kredi Kooperatifleri Merkez Birliğinden yapılan açıklamaya göre, kooperatif, döviz kurlarında geçen haftalarda yaşanan artışları iştiraki GÜBRETAS aracılığıyla gübre fiyatlarına aynı oranda yansıtmayarak, piyasayı çiftçi lehine regüle etti.

Cumhurbaşkanı Recep Tayyip Erdoğan'ın "Kur Korumalı TL Mevduatı" açıklaması öncesinde piyasaya göre ton başına 3 bin 800 liraya varan avantajlı fiyatlar oluşurken, söz konusu durum, döviz kurlarındaki düşüş trendiyle birlikte piyasanın gübre fiyatlarını indirmesinde de en önemli etken oldu.

Yavaş salınlı gübrelerde ortalama yüzde 20 indirim

Gübre fiyatlarındaki artışlara karşı piyasayı regüle eden Tarım Kredi, ülkenin gıda güvenliğine verdiği önemi ve çiftçilerin yanında olduğunu göstermek adına 25 Aralık 2021 tarihi itibarıyla kimyevi gübrelerde ton başına 1100 liraya varan, yavaş salınlı gübrelerle damla sulama ve yaprak gübrelerinde ise ortalama yüzde 20 indirim yaptı.

Ulusal Süt Konseyi Başkanı: Raflarda indirim şu an imkansız görünüyor

Ulusal Süt Konseyi Başkanı Harun Çallı Bloomberg HT'de kurdaki geri çekilmeye paralel olarak raflardaki süt ve süt ürünleri fiyatlarında indirim olup olmayacağı yönündeki soruya, sütte şu anda indirim yapmanın imkansız olduğunu çünkü dolar kuru 12 TL iken üreticilerle anlaşıldığını söyledi.

Ulusal Süt Konseyi Başkanı Harun Çallı, Bloomberg HT'deki Akıllı Tarım programında süt ve süt ürünleri sektöründeki fiyatların seyrini değerlendirdi.

Bloomberg HT Tarım Editörü İrfan Donat'ın sorularını yanıtlayan Çallı, kurdaki geri çekilmenin ardından raflardaki süt ve süt ürünleri fiyatlarında indirim olup olmayacağı konusunda net konuştu. Çallı, fiyatlarda indirim yapılmasının şu an için mümkün olmadığını söyledi.

USK Başkanı Çallı, "29 Kasım'da çiğ süt ile ilgili bir toplantı yapmıştık. O gün **dolar kuru** 12 TL civarındaydı. Yani 12 TL civarında fiyat yaptığımız için şu anda üreticiden bir indirim almamız mümkün değil. Üretici ile yem/süt paritesi 1.20 seviyesindeyken çiğ süt tavsiye fiyatını açıklamıştık. Eskiden bu 1.30 seviyesinden oluyordu. Ülke durumu için üretici de elinden gelen desteği verdi" dedi.

TOBB Başkanı Hisarcıklioğlu: Bankalar daha vicdanlı davranmalı

TOBB Başkanı Rifat Hisarcıklioğlu, "Ülkemiz ekonomisini büyütecek, üretim-yatırım-istihdamı ve ihracatı artıracaksak, hepimiz elimizi taşın altına koymalı ve fedakarlık yapmalıyız. Bankalarımızın artık daha vicdanlı davranmasını bekliyoruz" dedi.

Türkiye Odalar ve Borsalar Birliği (TOBB) Müşterek Konsey Toplantısı, Ticaret Bakanı Mehmet Muş'un katılımıyla TOBB İkiz Kuleler'de yapıldı.

TOBB Başkanı Rifat Hisarcıklioğlu, toplantıda yaptığı konuşmasında, Merkez Bankası politika faizinin yüzde 14 olmasına karşılık, ticari kredilerin yüksek faizli seyrettiğini belirterek, "Son günlerde kredi faizlerini olağan üstü şekilde artırdıklarını görüyoruz. Bazı bankaların yüzde 25-30'ler seviyesinde, hatta Kredili Mevduat Hesaplarına 35 civarında kredi faizleri uyguladıklarını duyuyoruz. Ülkemiz ekonomisini büyütecek, üretim-yatırım-istihdamı ve ihracatı artıracaksak, hepimiz elimizi taşın altına koymalı ve fedakarlık yapmalıyız. Fedareel sektörde, kar mali sektörde, şeklinde bir paylaşım olamaz. Bankalarımızın artık daha vicdanlı davranmasını bekliyoruz" dedi.

TOBB Başkanı Hisarcıklioğlu, hizmet ve ticaret kesiminde salgın etkilerinin sürdüğünü ve bu nedenle desteklerin devam etmesi gerektiğini vurguladığı konuşmasında, kamudan alacağı olan firmaların alacaklarının ödenmeye başlamasını olumlu bulduklarını kaydetti.

Hisarcıkloğlu TL'nin olağan dışı değer kaybının durmasını da olumlu bulduklarını vurgulayarak, "Türk Lirasında yaşanan olağandışı değer kaybının büyük ölçüde geri alınmış olmasını olumlu buluyor ve piyasalarda istikrarın teminine yönelik her adımı destekliyoruz.

Yüksek faiz yükünden kurtulmanın yanı sıra, mali piyasalarda istikrar ve öngörülebilirlik sağlanmasının, ekonominin büyüme sürecine büyük destek olacağına inanıyoruz. Tüm bu gelişmeler, reel sektördeki moralleri yükseltmekte, çalışma şevkimizi artırmaktadır. Elbette bazı konularda da sıkıntılar sürüyor" diye konuştu.

Ticaret Bakanı Mehmet Muş: İhracatta eşiği aştık, rekoru Cumhurbaşkanı açıklayacak

Ticaret Bakanı Mehmet Muş, “Uzun zamandır aşamadığımız bir seviyeyi, çok şükür bu yıl aştık. Önümüzdeki hafta Sayın Cumhurbaşkanımız ihracatta ulaştığımız büyük rekoru açıklayacak. Türkiye ekonomisi, 2022 yılında ve devamında da ihracatla büyümeye devam edecektir” dedi.

Ticaret Bakanı Mehmet Muş, TOBB Müşterek Konsey Toplantısının açılışında yaptığı konuşmada, ihracatta rekor kırıldığını söyledi. Mehmet Muş, “Uzun zamandır aşamadığımız bir seviyeyi, çok şükür bu yıl aştık. Önümüzdeki hafta Sayın Cumhurbaşkanımız ihracatta ulaştığımız büyük rekoru açıklayacak. Türkiye ekonomisi, 2022 yılında ve devamında da ihracatla büyümeye devam edecektir” dedi.

Mehmet Muş, 2022 yılında ihracat desteği için 5,2 milyar TL ödenek ayrıldığını kaydeden Mehmet Muş, finansmana erişim amaçlı kurulan “İhracatı Geliştirme Anonim Şirketi- İGE”nin faaliyete başlayacağını bildirdi.

Serbest pazar ekonomisiyiz, denetimler sürecektir

Ticaret Bakanı Mehmet Muş, son dönemde yapılan denetimlere de değinerek, bunun serbest piyasa kuralları içinde olduğunu vurguladı. “Türkiye, serbest piyasa ekonomisine sahiptir ve bu serbest piyasa ekonomisini korumaya karardır” diyen Mehmet Muş, bunun kurlsız ve sınırsız bir piyasa anlamına gelmediğini vurguladı. Arz-talep dengesi dışında, serbest rekabete aykırı fiyat hareketleri gözlemlendiğini belirten Mehmet Muş, “Bu tür serbest piyasayı bozucu, arz ve talep dengesiyle

açıklanamayacak olan fiyat hareketlerini devlet olarak yakından takip ediyoruz. Ticari hayattaki kurallara aykırı hareket etmek suretiyle tüketicilerimizin mağdur olmasına neden olan kişilerle ilgili her türlü tedbiri alıyoruz. Bu noktada, üretim ve tedarik zincirinin her halkasında devlet olarak tüketicilerimizi koruyacak adımlarımızı atıyoruz” dedi.

“Gıdada fiyat düşüşü beklentisi haklı bir beklenti”

Ticaret Bakanı Mehmet Muş, gıda fiyatlarında kur değişimi kaynaklı maliyet artışının farkında olduklarını ancak kurdaki gevşemenin “haklı beklenti” olduğunu söyleyen Mehmet Muş, “Evet, kur farklılıklarından kaynaklı bir maliyet artışı olmuştu, ancak son süreçte kurlarda bir gevşeme gerçekleşti. Bunun sonucu olarak da vatandaşlarımızda fiyatların inmesi yönünde haklı bir beklenti oluşmuştur. Bu beklentinin karşılık bulmasını bekliyor, süreci yakından takip ettiğimizi buradan bir kez daha ifade etmek istiyorum. Bakanlık olarak, Perakende satış noktaları başta olmak üzere tedarik zincirinin tüm aşamalarına yönelik 81 ilde teftiş ve denetimler gerçekleştiriyoruz. Önümüzdeki süreçte de bu denetimlerimiz artarak sürecektir” diye konuştu.

TOBB Başkanı Hisarcıkloğlu: Bankalar daha vicdanlı davranmalı

TOBB Başkanı Rifat Hisarcıkloğlu ise konuşmasında, Merkez Bankası politika faizinin yüzde 14 olmasına karşılık, ticari kredilerin yüksek faizli seyrettiğini belirterek, “Son günlerde kredi faizlerini olağan üstü şekilde artırdıklarını görüyoruz. Bazı bankaların yüzde 25-30’ler seviyesinde, hatta Kredili Mevduat Hesaplarına 35 civarında kredi faizleri uyguladıklarını duyuyoruz. Ülkemiz ekonomisini büyütecek, üretim-yatırım-istihdamı ve ihracatı artıracaksak, hepimiz elimizi taşın altına koymalı ve fedakarlık yapmalıyız. Feda reel sektörde, kar mali sektörde, şeklinde bir paylaşım olamaz. Bankalarımızın artık daha vicdanlı davranmasını bekliyoruz” dedi.

TOBB Başkanı Hisarcıkloğlu, hizmet ve ticaret kesiminde salgın etkilerinin sürdüğünü ve bu nedenle desteklerin devam etmesi gerektiğini vurguladığı konuşmasında, kamudan alacağı olan firmaların alacaklarının ödenmeye başlamasını olumlu bulduklarını kaydetti.

Hisarcıkloğlu TL’nin olağan dışı değer kaybının durmasını da olumlu bulduklarını vurgulayarak, “Türk Lirasında yaşanan olağandışı değer kaybının büyük ölçüde geri alınmış olmasını olumlu buluyor ve piyasalarda istikrarın teminine yönelik her adımı destekliyoruz.

Yüksek faiz yükünden kurtulmanın yanı sıra, mali piyasalarda istikrar ve öngörülebilirlik sağlanmasının, ekonominin büyüme sürecine büyük destek olacağına inanıyoruz. Tüm bu gelişmeler, reel sektördeki moralleri yükseltmekte, çalışma şevkimizi artırmaktadır.

Elbette bazı konularda da sıkıntılar sürüyor” diye konuştu.

Yerli otomobil TOGG'un fiyatı belli oldu

Cumhurbaşkanı Erdoğan geçen yıl TDGG için "Halkımızın cebini sıkıntıya sokmadan alabileceği otomobil olacak" demişti. TOGG CEO'su Gürcan Karakaş "C segment SUV ile rekabetçi olacak" dedi. Aracın en boş paketinin 600 bin TL olacağı tahmin ediliyor.

Türkiye'nin Otomobili Girişim Grubu'nun (TOGG) Bursa'nın Gemlik ilçesindeki üretim tesisinin inşaat çalışmaları hızla sürüyor. TOGG, 27 Aralık 2019'da gerçekleştirdiği **"Yeniliğe Yolculuk"** buluşmasından bu yana aldığı mesafeyi ve 2022 yılı hedeflerini Bursa'nın Gemlik ilçesindeki tesisinde düzenlenen toplantıda paylaştı. Ön gösterim araçlarının Türkiye'ye ve dünyaya tanıtılmasının ardından 2 yıllık süreç geride kaldı.

İLK ARACIN PİYASAYA ÇIKIŞI HAKKINDA AÇIKLAMA

TOGG Üst Yöneticisi (CEO) Gürcan Karakaş, planlar dahilinde hedeflere adım adım yaklaştıklarını belirterek, **"Tesisimizde toplamda 250 robot olacak. Temmuz 2022 sonunda deneme üretimlerine başlayacağız. 2022 sonunda da ilk seri üretim aracımızı banttan indireceğiz. Homologasyon testlerinin tamamlanmasının ardından da 2023 yılının ilk çeyreğinde C segmentindeki ilk aracımız SUV pazara çıkacak"** dedi.

Karakaş, toplantıda yaptığı konuşmada, Gemlik tesisini lansmandan bu yana geçen süre içerisinde sıfırdan yavaş yavaş oluşturmaya başladıklarını ve kaba inşaatların bittiğini bildirdi.

Tesisteki ekipmanların da yerleşmeye başladığını aktaran Karakaş, **"Boyahanesinden ve bazı robot hatlarına kadar yerleşmeye başladı. Bu senenin sonunda istediğimiz yerde miyiz? Evet. Önümüzdeki sene ortasında tesisin ekipmanlarının kurulumu tamamlanacak. Ağustosta deneme üretimleri başlayacak. Deneme üretimlerinden sonra kasım başında bizim süreçlerin verifikasyonu diye tabir ettiğimiz, sağlanması ve dondurulması süreci yaşanacak. Onlar da sertifikasyonumuz tamamlandıktan sonra 2023'ün ilk çeyreğini bekliyoruz. Ondan sonra da satışa başlayacağız"** ifadelerini kullandı.

Mühendislik tarafından bakıldığında da artık sadece bir otomobilden bahsedilmediğini belirten Karakaş, **"Otomobilin akıllı cihaz kısmını geliştirmeye başladık. Tedarikçilerimizi seçtik. Tedarikçilerimizin yüzde 75'i ülkemizden. Yüzde 51'lik gerçek anlamda yerlilik sağlayabilecek bir şekilde yolun başından itibaren çalıştık ve bunu hayata geçiriyoruz. Şu an çarpışma testlerini, dayanıklılık testleri, performans testlerini yapıyoruz. Mühendislik geliştirme süreçleri içerisindeki süreçleri adım adım profesyonel bir şekilde uyguluyoruz"** diye konuştu.

"BATARYA İÇİN ÇALIŞMALARA BAŞLANDI"

TOGG CEO'su Karakaş, batarya konusundaki gelişmelere ilişkin, **"2022 sonunda bataryamız yerli olacak' dedik. Farasis ortaklığında Siro'yu kurduk. Geçtiğimiz yıl tam bu zamanda, 'Ekim 2021'de ekipman kurulumuna başlayacağız' dedik, başladık. Hızlı ve yaygın altyapı oluşumuna destek için TOGG Akıllı ve Hızlı Şarj Çözümleri AŞ ile hazırlıklara başladık"** ifadelerini kullandı.

TOGG ve Farasis Energy ortaklığında enerji depolama çözümleri geliştirmek üzere kurulan Siro'nun yerli batarya hücresi, modülü ve paketi üretilmesinde öncü olacağını ifade eden Karakaş, Siro'nun Türkiye'yle birlikte çevre ülkelerde de otomotiv ve otomotiv dışı sektörlerde iş ortağı olacağını söyledi.

FİYATA DAİR İLK İPUCU

Karakaş, TOGG'un fiyatına ilişkin bir soru üzerine şunları kaydetti:

"Rekabetçi olabileceğimizi düşünüyoruz. Biz yola çıktığımız andan itibaren 2023'te pazara girdiğimizde ülkemizde en fazla satılan C segment SUV'ların elektrikli araç olmayacağını düşündüğümüzden dolayı içten yanmalı araçlardan pazar payı almamız gerektiğini bilerek her şeyi planladık. Dolayısıyla 'günümüzde eğer C segmentinde bir SUV'un rekabetçiliğiyle rekabet edebilir misiniz' diye sorarsanız 'evet, rekabet edebiliriz."

ERDOĞAN OCAK AYINDA KONUŞMUŞTU

Cumhurbaşkanı Erdoğan geçen yıl ocak ayında canlı yayında TOGG ile ilgili bilgiler vermişti. Cumhurbaşkanı Erdoğan, Türkiye'nin Otomobili'nin fiyatının ne olacağına ilişkin soruya **"Halkımızın inanıyorum ki cebini de rahatlıkla inşallah sıkıntıya sokmadan alabileceği otomobil noktasında olacak diye düşünüyorum. Bir defa o olmazsa sürümden kazanma felsefesi yürümez"** demişti.

Aracın ortalama fiyatının bugünün koşullarına göre, 600 bin TL civarında olabileceği tahminleri yapılıyor.

BDDK'dan 13 bankaya kredi cezası

BDDK, 13 bankaya ceza uygulanmasına karar verdi. Bankacılık Düzenleme ve Denetleme Kurumu (BDDK), bankalarca kullandırılan kredilerin amacına uygun kullanımı için iç kontrol mekanizmalarının zamanında oluşturulmadığı gerekçesiyle 13 bankaya 50'şer bin TL ceza uygulanmasına karar verdi.

AA

Bankacılık Düzenleme ve Denetleme Kurumu, bireysel veya tüzel müşterilere Türk lirası cinsinden kullandırılan kredilerin amacına aykırı işlemlere konu edilmemesine yönelik gerekli kontrollerin azami seviyede oluşturulması uyarısında bulunmuştu.

Bankacılık Düzenleme ve Denetleme Kurulu, yapılan incelemeler neticesinde Bankacılık Kanunu'nun 148. maddenin b fıkrası kapsamında "alınan kararlara ve verilen talimatlara, çıkarılan yönetmelik ve tebliğlere ve yapılan diğer düzenlemelere uyulmaması hâlinde 50 bin Türk lirasından 500 bin Türk lirasına kadar idari para cezası uygulanır." hükmü gereğince 13 bankaya 50'şer bin TL para cezası uygulanmasına karar verdi.

Kaynaklar, ceza gerekçesinin bankaların iç kontrol mekanizmasını zamanında oluşturulmaması olduğunu söyledi.

BDDK kaynakları idari para cezası verildiğini teyit etti.

Merkez Bankası, altın hesabını TL'ye çevirene destek verecek

Altın hesaplarının Türk Lirası mevduat hesaplarına dönüşümünün desteklenmesine ilişkin Merkez Bankası tebliği Resmi Gazete'de yayımlandı. Tebliğe göre Merkez Bankası, altın hesabını TL'ye çeviren mevduat sahiplerine destek verecek.

AA

Türkiye Cumhuriyet Merkez Bankası'nın (TCMB) Resmi Gazete'de yayımlanan tebliğine göre, altın hesapları, hesap sahibinin talep etmesi halinde Türk Lirası mevduat hesabına çevrilebilecek.

Altın hesaplarının Türk Lirası'na çevrilmesinde Merkez Bankası'nın o gün saat 11.00'de ilan edeceği gram altın fiyatı esas alınacak. Hesaplar 3, 6 ve 12 ay vadeli olacak. Bankanın hesaba uygulayacağı faiz, Merkez Bankası tarafından belirlenen bir hafta vadeli repo ihale faiz oranının altında olamayacak.

Vade sonunda Türk Lirası hesap sahibine ana para ve faizi banka ödeyecek. Ancak vade sonunda, altın fiyatlarından oluşan farkın faizden yüksek olması halinde aradaki farkı Merkez Bankası ödeyecek.

Hesabın vadesinden önce bozulması halinde herhangi bir ödeme yapılmayacak. Söz konusu ödeme desteği bir defaya mahsus olarak uygulanacak.

Reuters'tan korkutan Türkiye raporu: 'Zirve geliyor' diye açıkladılar

Reuters'ın gerçekleştirdiği ankette katılımcıların beklentisi TÜFE'nin 8 yılın zirvesi olan yüzde 30,6'ya yükselerek yılsonu hedeflerinin çok üzerinde gerçekleşmesi oldu.

AKP iktidarının ve Cumhurbaşkanı Recep Tayyip Erdoğan'ın ekonomi politikaları hakkındaki tartışmalar gündemdeki yerini koruyor.

Türkiye İstatistik Kurumu'na (TÜİK) göre yüzde 21,31'e ulaşan enflasyonu, Enflasyon Araştırma Grubu (ENAG) yüzde 58.65 olarak açıkladı. Enflasyondaki artış vatandaşın cebini yakarken 'Kur korumalı TL Mevduat' uygulaması ile 18 lira seviyesini aşan dolar/TL kurunda sert düşüş yaşandı.

Ancak dolar kurundaki artışın fiyatlara yansıyor yansımayacağı ve Aralık ayı enflasyon rakamlarını nasıl etkileyeceği merak konusu oldu.

REUTERS'TAN ARALIK AYI ENFLASYON TAHMİNLERİ ANKETİ

Reuters'ın 13 katılımcıyla gerçekleştirdiği ankette Aralık ayı için yıllık enflasyon tahminleri yüzde 26,4 ila yüzde 37,3 arasında değişiyor. TÜFE en son Mayıs 2003

döneminde yüzde 30.7 artış kaydetmişti. Aylık enflasyonun ise yüzde 9 seviyesinde gerçekleşmesi bekleniyor, tahminler yüzde 5,5 ila yüzde 14,6 bandında yer alıyor.

Reuters'ın aktardığına göre; Ankara'da gıda fiyatlarının aylık yüzde 25 arttığını, yıllık olarak Kasım'daki yüzde 27'den Aralık'ta yüzde 55'e yükseldiğini açıklayan Türk-İş'e göre gıda enflasyonunda en son "Kasım 1987 seçimlerini izleyen Aralık 1987'de" bu denli yüksek bir artış gerçekleşmişti.

'OCAKTA HAFİF GERİLEYEBİLİR'

TL'deki hızlı değer kaybının gıda, çekirdek mal ve enerji fiyatlarına yansımalarıyla Aralık'ta çift haneli bir enflasyon rakamı görülebileceğini ifade eden Gedik Yatırım Ekonomisti Serkan Gönençler, kurun güncel seviyelerde seyretmesi halinde Ocak ayında yıllık enflasyonun hafif gerileyebileceğini belirtti:

"Dolar/TL kurunun rekor seviyelerden geri çekilmesi ile Ocak'ta belli ürünlerdeki fiyat artışlarının bir kısmının geri alınması gözlenebilir. Fakat yüksek maliyetten edinilen hammadde, yeni yıl ile elektrik ve doğalgaz gibi enerji fiyatlarında yapılması muhtemel artışlar ve hizmet enflasyonu üzerindeki gecikmeli kur etkileri Ocak ayında enflasyondaki gerilemeyi sınırlayabilir. Ocak ayından sonra ise gecikmeli kur etkileriyle enflasyon bir süre daha yükselişini sürdürebilir."

2021 NASIL GEÇTİ?

Nisan ayına kadar yedi aylık yükselişin ardından tüketici enflasyonu Mayıs'ta tam kapanma tedbirlerinin etkisiyle yüzde 16,59'a düşmüştü. Ardından enflasyon belirgin bir yükseliş eğilimine girdi ve TL'deki değer kaybının etkisinin fiyatlara yansması ile Kasım'da yüzde 20'nin üstüne yükseldi.

TCMB yılın Ekim ayı sonunda yayımladığı enflasyon raporunda 2021 için enflasyon tahminini yüzde 18.4'e olarak belirledi. Hükümetin 2022-2024 yıllarını kapsayan planını içeren OVP'ye göre sene sonu enflasyon tahmini yüzde 16,2 seviyesindeydi.

Cumhurbaşkanı Tayyip Erdoğan'ın düşük faiz politikası endişeleriyle yükselen dolar/TL geçen hafta tarihi zirve olan 18,4 seviyesine ulaştı. Erdoğan'ın TL'deki değer kaybını durdurmak için açıkladığı mevduata döviz koruması ile birlikte kamu destekli şekilde TL'deki rekor değer kaybı yerini genel olarak sert değer kazancına bıraktı.

Üretim, ihracat ve cari dengede fazla verilmesini öngören ekonomik plan çerçevesinde TCMB politika faizini Eylül ayından beri 5 puan düşürerek yüzde 14 seviyesine çekti. TCMB enflasyonun kısa vadede oynak bir seyir izlemesini beklediklerini fakat geçici unsurların etkisini kaybetmesi sonrasında parasal duruşun enflasyonun düşüş eğilimine dönmesini sağlayacak bir tampon işlevi göreceğini belirtti.

YÜZDE 30 BEKLENTİSİ

Erdoğan TL'nin değer kazanmasına ardından sanayici ve esnafa, fiyatları artış yaptıkları hızda indirmeleri için çağrıda bulundu. Dün bazı marketlerde yüzde 30'a ulaşan indirim yaptıklarını açıkladılar.

Ekonomistler TL'deki geçen haftaki sert değer kazançları öncesi enflasyonun önce yüzde 30'a ardından yüzde 40'a doğru yükselmesini bekliyorlardı.

Ankara için dün açıklanan Türk-İş verileri sonrası ise ekonomistlerin büyük bölümü yıllık enflasyonun bu ay yüzde 30'u geçmesini bekliyorlar.

Yıllık enflasyonda sınırlı düşüş ya da yükselişlerle yüzde 30 civarı seyrin bir kaç ay daha devam etmesi genel beklenti olmaya devam ederken olası düşüşler için ise ekonomistler fiyat indirimlerinin ne boyutta olacağını izliyorlar.

Reuters anketindeki 2022 sonu enflasyon tahmini sorusuna cevap veren dört ekonomistin medyanı yüzde 24,85 seviyesinde oluştu.

TÜİK, Aralık ayı enflasyon verisini 3 Ocak Pazartesi günü saat 10.00'da açıklayacak.

Avrupa'da toparlanmaya enflasyon tehdidi

Yüksek enflasyon COVID ile birlikte 2022'de küresel ekonomik performansı baskılayacak en önemli risk olmaya hazırlanırken, ekonomistler fiyat artışlarının Euro bölgesindeki toparlanma karşısında oluşturduğu tehdit için uyarıyor. ABD'de fiyatlar yükseldikçe Başkan Joe Biden'ın popülaritesi zayıflarken, enflasyonun yaklaşık 30 yılın en yüksek seviyesinde yer aldığı Almanya'da da endişe çok büyük.

Küresel ekonominin 2021 gündeminde önemli bir yer tutan enflasyon, görünen o ki önümüzdeki yılın da en çok izlenen ekonomik göstergelerinin başında yer alacak. Fiyat artışları COVID ile birlikte 2022'de küresel ekonomik performansı baskılayacak en önemli risk olmaya hazırlanırken, ekonomistler yüksek enflasyonun euro bölgesindeki toparlanma karşısında oluşturduğu tehdit konusunda uyarıyor.

Financial Times'ın ekonomistlerle yaptığı ankete göre, ısrarla yüksek seyreden enflasyonun tüketici harcamalarına olumsuz yansması ve bu durumun Avrupa Merkez Bankası'nı (ECB) destekleri planlanandan daha hızlı geri çekmeye zorlaması halinde, Euro bölgesindeki ekonomik toparlanma zarar görebilir. Ankete katılan 38 ekonomistin yaklaşık yarısı enflasyonu, Euronun tedavülde olduğu 19 ülkenin büyüme beklentileri için önemli bir risk olarak tanımladı. Ankete katılan Danimarkalı bir akademisyene göre, enflasyon ücretler üzerinde baskı oluşturup talepte düşüşe neden olabilir. Daha da kötüsü, ECB faiz artırarak enflasyon risklerine karşılık vermek zorunda kalabilir ve bu da ekonomik büyümeye zarar verir.

Euro bölgesinde 25 yılın zirvesi

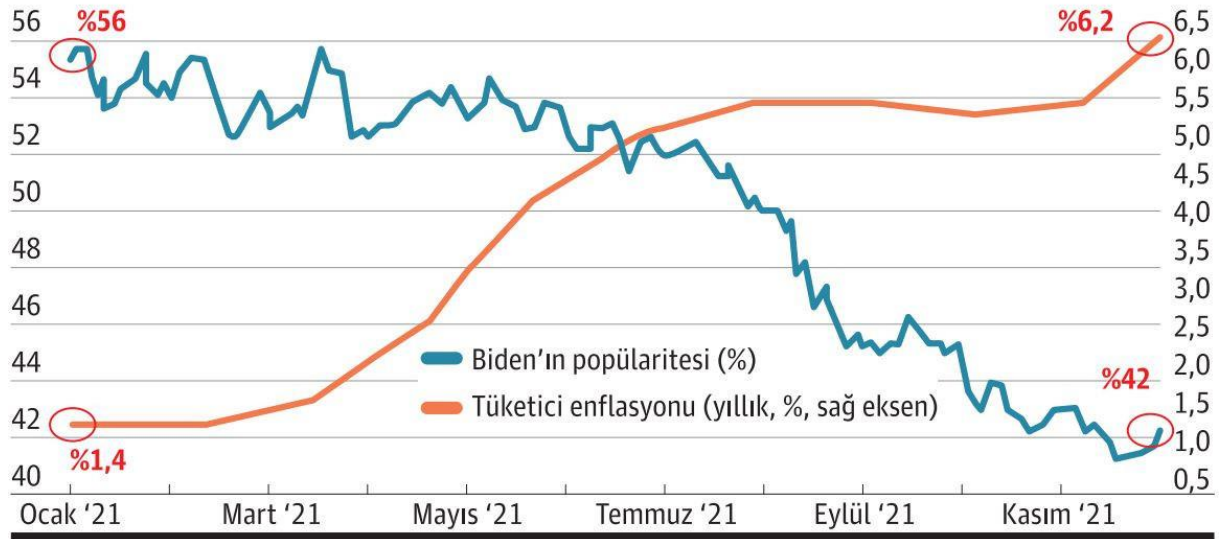
Euro Bölgesi'nde kasım ayında enflasyon, verilerin toplandığı son 25 yılda ölçülen en yüksek seviyeye ulaşmış bulunuyor. Pandeminin neden olduğu şok sonrasındaki toparlanma, kısıtlamaların kaldırılması ve arzın talebe ayak uydurmakta zorlanmasıyla, enflasyonda bu yıl tüm dünyada belirgin bir yükseliş gerçekleşti. Fiyat artışlarında yükselen enerji maliyetleri ve pek çok ürünün tedariki konusunda yaşanan sıkıntıların da önemli payı bulunuyor. Euro Bölgesi'nde, ekimde yüzde 4,1 olan yıllık enflasyon kasım ayında yüzde 4,9'luk oranla son 25 yılın en yüksek seviyesine ulaştı. Kasım ayı enflasyonunun ana bileşenlerine bakıldığında, en yüksek yıllık enflasyon yüzde 27,4 ile enerjide gerçekleşti. Enerjiyi, yüzde 2,7 ile hizmetler, yüzde 2,4 ile enerji dışı sanayi ürünler ve yüzde 2,2 ile gıda, alkol ve tütün ürünleri izledi. Çok sayıda merkez bankasının yaptığı gibi, ECB de bu ay Euro bölgesi enflasyon beklentilerini revize ederek 2021 için yüzde 2,6'ya, 2022 için de yüzde 3,2'ye yükseltti.

Allianz kıdemli ekonomisti Katharina Utermöhl enflasyonun 2022 sonrasında da hedeflerin üzerinde yer almaya devam etmesi ihtimalini dile getirirken, ECB'nin politika duruşunu şu anda öngörülenden çok daha ani bir şekilde değiştirmesinin gerekebileceğine, bunun da reel ekonomiyi zora sokarak finansal istikrar endişelerini körükleyebileceğine de vurgu yapıyor. HSBC kıdemli ekonomisti Fabio Balboni özellikle enerji fiyatlarındaki artışın oluşturduğu risklerin ve hane halkı satın alma gücünde yaratabileceği tahribatın altını çiziyor. Wells Fargo ekonomisti Nicholas Bennenbroek'e göre ise, yüksek enflasyon ekonomi için, pandemiden çok daha ciddi bir risk oluşturuyor. ECB'nin gelecek yıla ilişkin büyüme beklentisi yüzde 4,2 seviyesinde, ancak ekonomistler Euro bölgesindeki büyümenin yüzde 4 seviyesinde gerçekleşmesini tahmin ediyor. Bu şartlar altında 2022, mali ve parasal politikalar için doğru dengenin bulunması bakımından oldukça zorlu bir yıl olabilir.

ABD halkı enflasyonun hayatlarını derinden etkilediğinden şikayetçi

ABD halkı fiyat artışlarından ciddi şekilde etkilendiklerini belirtirken bu durumdan Başkan Joe Biden'ı sorumlu tutuyor. Yahoo News/ YouGov tarafından yapılan ankete göre, katılımcıların yüzde 76'sı enflasyondan etkilendiğini belirtiyor. Ankete katılanların yaklaşık üçte biri fiyat artışlarının kendilerini "büyük ölçüde" etkilediğini, yüzde 45'i ise "bir miktar" etkilediğini söylüyor. Tedarik zinciri sıkıntıları ve artan talep nedeniyle ABD'de enflasyon neredeyse 40 yılın zirvesinde. ABD Çalışma Bakanlığı'nın son verileri, ülkede enflasyonun kasımda 39 yılın en yüksek seviyesine ulaştığını ortaya koydu. Tüketici Fiyat Endeksi (TÜFE), kasımda aylık yüzde 0,8 artarak beklentilerin üzerine çıkarken, yıllık bazda beklentiler dahilinde yüzde 6,8 arttı. Amerikalı tüketicilerin yaşam maliyetindeki yıllık artış bu dönemde 1982'den bu yana kaydedilen en hızlı yükselişi gösterdi. Zira Biden'ın popülaritesine ilişkin anketler de söz konusu şikayetleri doğrular nitelikte. Ülkede enflasyon oranı yükseldikçe Biden'ın popülaritesi düşüş kaydediyor.

ABD'de enflasyon yükseldikçe Biden'ın popülaritesi düşüyor

Almanya'da yaklaşık 30 yılın en yüksek seviyesinde

Enflasyonun yaklaşık 30 yılın en yüksek seviyesinde yer aldığı Almanya'da da endişe büyük. Almanya Merkez Bankası Bundesbank, artan enerji fi yatları ve tedarik zincirindeki aksaklıklar nedeniyle geçtiğimiz günlerde enflasyon tahminlerini yukarı yönlü revize etti. Bu yıl için daha önce yüzde 2,6'lık beklenti açıklayan Bundesbank, enflasyon tahminini yüzde 3,2'ye yükseltti. Banka, 2022 yılı enflasyon tahminini yüzde 1,8'den yüzde 3,6'ya, 2023 yılı için ise yüzde 1,7'den yüzde 2,2'ye revize etti, 2024 yılı enflasyon tahmininin ise yüzde 2,2 olarak belirledi. Kısa bir süre sonra görevi devretmeye hazırlanan Almanya Merkez Bankası (Bundesbank) Başkanı Jens Weidmann, ECB para politikasının enflasyon risklerini göz ardı etmemesi ve tetikte kalması gerektiğini söyledi. ECB'nin yüksek fi yat ve iş gücü ücretlerinden ve düşük karbon ekonomisine geçişten kaynaklanan enflasyon risklerini görmezden geliyor olabileceği uyarısında bulunan Weidmann, "Hem Almanya'da hem de bir bütün olarak Euro bölgesinde enflasyon oranı için riskler yukarı yönlü. Bu riskler göz ardı edilemez" ifadesini kullandı. Almanya'da ekim ayında yüzde 4,5 olan yıllık enflasyon, enerji fi yatları ve salgının etkisiyle kasımda yüzde 5,2'ye yükselerek, yaklaşık son 30 yılın en yüksek seviyesine ulaşmıştı.

COVID-19'da vaka sayıları 30 binin üzerine çıktı

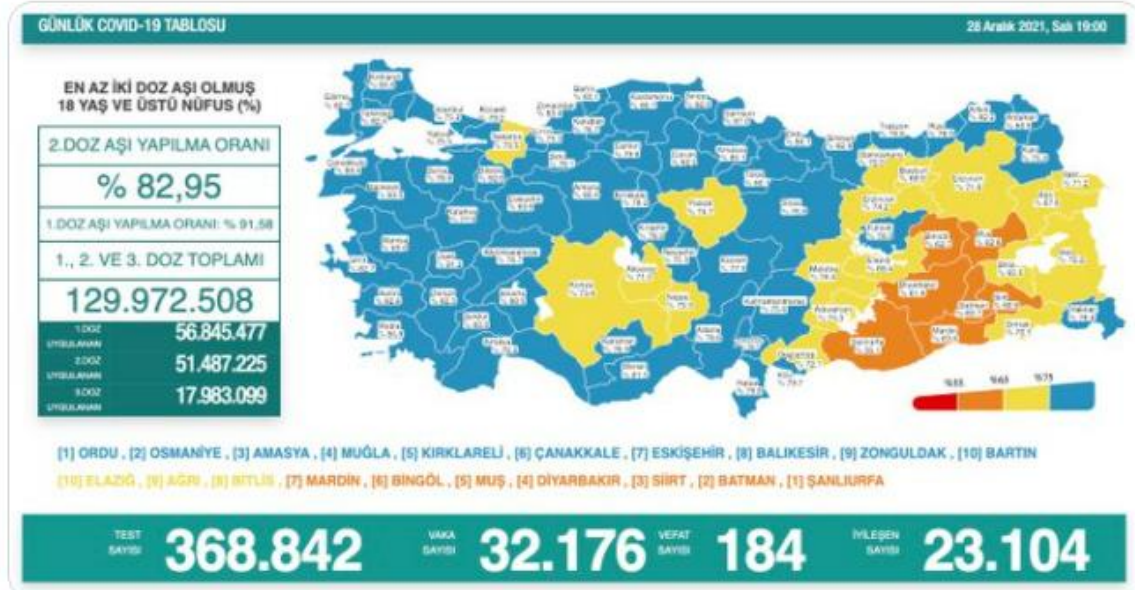
Sağlık Bakanlığı, COVID-19 vaka tablosunu açıkladı. Vaka sayılarında ciddi bir artış yaşandı. Son 24 saat içinde Türkiye'de 32 bin 176 kişinin testi pozitif çıktı, 184 kişi hayatını kaybetti.

Dr. Fahrettin Koca
@drfahrettinkoca

Vaka sayılarını 20 bin düzeyine indirmek ciddi bir başarıydı. Omicron varyantının hızlı yayılması sebebiyle şimdi bir artış trendine girildiği görülüyor. Dikkatli olmayı, hatırlatma dozlarını bir an evvel yaptırmayı gerektiren bir dönemdeyiz. Şüphemiz olmasın. YİNE BAŞARACAĞIZ.

Kur korumalı mevduata niye tavan faiz getirildi?

Alaattin AKTAŞ

29 Aralık 2021 Çarşamba

✓ TL cinsinden açılacak KKM hesaplarına tavan faiz getirilmesi kur artışının faizden yüksek olması halinde Hazine'nin yükünü artıracığına göre bu uygulamanın mantığı ne olabilir?

✓ Öte yandan DTH'den geçişle hesap açtıranlar için faizde herhangi bir sınırlama yok. Zaten bu tür hesaplara yüzde 18'in üstünde faiz uygulandığı da biliniyor. Kur korumalı mevduat hesabı, kulağı tersten göstermeyi masum kılacak kadar karmaşık ve gereksiz bir uygulamadır. Bankada hiç mevduatı olmayanlar, bu uygulama yüzünden, mevduatı olanlara Hazine üstünden tabii ki hiç istemeden destekte bulunmak zorunda kalabileceklerdir.

Kur korumalı mevduat, döviz düşürme operasyonu çerçevesinde yepyeni bir finansal enstrüman olarak gündeme getirilmiştir. Döviz düşüren aslında bu yeni uygulama olmamıştır ve 20 Aralık gecesi olan biten açıklığa kavuştuğunda bu gerilemenin asıl kaynağı daha somut biçimde ortaya çıkacaktır. Kur korumalı mevduatın döviz kurlarına ne ölçüde etki edeceği, bu mevduatın rağbet görüp görmemesine bağlıdır ve bunun tutar olarak boyutunu da yakında hep birlikte göreceğiz.

Bu uygulama özünde mevduatı olmayandan mevduatı olana bir kaynak transferidir, yanlıştır. Özde zaten var olan bu yanlışlık, uygulamaya ilişkin bazı tercihlerle daha da belirgin hale gelmektedir.

KKM'de faiz sorunu

Hazine ve Maliye Bakanlığı TL cinsinden açılacak kur korumalı mevduat hesapları için taban faizin Merkez Bankası politika faizi olacağını açıkladı. Bu oran halen yüzde 14'tür. Bakanlık daha sonra tuttu bu kez de tavan faiz açıkladı. Buna göre kur korumalı hesaplara taban faizin 3 puan üstünde faiz verilebilecek. Buna göre mevcut durumda tavan faiz de yüzde 17 olacak.

Ama örneğin önümüzdeki ay Merkez Bankası politika faizini yüzde 13'e çekerse, bu sefer taban faiz yüzde 13, tavan faiz de yüzde 16 olarak uygulanacak.

Sistem ne diyor; örneğin yüzde 17 faizle bir yıl vadeli hesap açılmışsa ve bir yıl sonraki kur artışı yüzde 15 olmuşsa, tasarruf sahibi yüzde 17 faiz elde edecek. Yok eğer kur artışı yüzde 20 olursa aradaki 3 puanlık fark Hazine tarafından ödenecek.

Bazı vatandaşlar aradaki 3 puanlık farkı Hazine ödeyecek diye pek rahatlar:

“Biz ödemeyeceğiz ki, hele hele vergiden ödenmesi hiç söz konusu değil, baksana Hazine ödeyecek.”

Ne diyelim, umarız gün gelir gerçeği idrak edebilirler...

Tavan faiz kimin lehine?

Çok basit bir soru:

“Kur korumalı mevduata faiz tavanı getirmek kimin lehine bir durum yaratır?”

- Tasarruf sahibinin mi, hayır; çünkü tasarruf sahibi kur artışı faiz artışını geçerse kurdaki artış oranında getiri elde edecek.

- Bankaların mı, evet; çünkü faiz konusunda (mevcut durumda) yüzde 17'nin ötesine geçemeyen banka faiz yükünü sınırlamış oldu, daha yüksek ödeme gerektiğinde bu Hazine tarafından yapılacak.

- Hazine'nin mi, tabii ki hayır; tam tersine Hazine'nin olası kur artışının yüksekliği karşısındaki yükü daha da artacak.

Tavan faiz olmasaydı...

Varsayalım tavan faiz yok. Bankalar kur korumalı mevduatta yüzde 14'ten az olmamak üzere diledikleri faizi uygulayabiliyor. Rekabetten dolayı da faiz yüzde 17'nin üstüne çıkmış.

Faiz yüzde 17, örneğin kur artışı yüzde 30 ise Hazine'ye binecek yük 13 puan.

Faiz yüzde 20, kur artışı yüzde 30 ise Hazine'ye binecek yük 10 puan.

Faiz yüzde 25 ise Hazine'ye binecek yük yalnızca 5 puan.

Birilerinin izah etmesini bekliyoruz. Kur artışının faizden yüksek olması durumunda Hazine'nin daha fazla ödeme yapmasına yol açacak bu tavan faizi getirmenin mantığı nedir?

Şu söylenebilir tabii ki:

“Biz faizlerin artmasını istemiyoruz, o yüzden tavan getirdik.”

Peki, kabul; öyleyse niye tüm mevduat faizine sınır getirmiyorsunuz?

Bakın bazı bankalar faizi yüzde 20'ye çekti.

Bir karar çıkarın, olsun bitsin:

“Mevduat faizi, Merkez Bankası politika faizinin en fazla 3 puan (ya da ne öngörülüyorsa) üstünde olabilir.”

Bir genellemeye gitmiyor, gidemiyor ve tutup sonuçta Hazine'ye daha yük bindirme olasılığı bulunan kur korumalı mevduat için tavan getiriyorsunuz.

Anlamak çok zor; gareziniz Hazine'ye mi yani!

Bakanlık tavan oranı değiştirebilir

Hazine ve Maliye Bakanlığı'ndan 24 Aralık'ta yapılan açıklamada en yüksek faiz oranının Bakanlık tarafından güncellenebileceği belirtildi. Açıklamada bu konuda şöyle denildi:

“Azami faiz oranı Hazine ve Maliye Bakanlığı'nca güncellenebilecek ve güncelleme tarihi ile sonrasında açılacak hesaplarda geçerli olacaktır.”

Peki bu oran şimdi niye politika faizinin 3 puan üstünde ve yüzde 17, bu soru yanıtsız. Hele hele diğer bankalarda mevduat faizi yüzde 20'ye doğru giderken...

Maliye'nin bu ifadesinden faizdeki güncellenmenin mutlaka yukarı yönlü yapılacağı anlamı da çıkmaz tabii ki. Bir de bakmışız, tavan faizi daha da aşağı çekecek bir adım atılmış; olur mu olur!

DTH'den geçene faiz sınırı yok

Kur korumalı mevduat uygulamasına öyle bir geçiş yapılmış görünüyor ki, bazı detaylara anlam vermek mümkün değil.

TL cinsinden hesap açtırıldığında faiz yüzde 14'ten düşük, yüzde 17'den yüksek olamıyor. Doğru ya da yanlış; ama böyle bir sınırlama var.

Peki döviz tevdiat hesabını TL'ye çevirerek sisteme girenlerin durumu? Onlar için ne taban faiz var, ne tavan faiz.

Dedik ya anlaşılması, anlam verilmesi zor bir durum diye...

Üstelik dün gördük ki bankalarda da bu konuda tam bir kafa karışıklığı var.

20 Aralık'taki hesaplar...

Bu arada bazı cin fikirtiler çıkabilir:

“Madem dövizden dönünce faiz sınırı yok, ben şimdi döviz alır bankaya yatırır, sonra da dövizden TL’ye geçip yüksek faiz pazarlığı yapabilirim.”

Yok, bu yol kapalı!

Dövizden TL’ye geçerek kur korumalı hesap açtırabilmek için döviz hesabının 20 Aralık tarihinde var olması gerekiyor. Dolayısıyla bugünlerde açılacak bir döviz hesabından TL’ye geçilip faiz sınırlaması olmaksızın bu olanaktan yararlanmak mümkün değil.

Bu hesapların büyüklüğü düzenli olarak açıklanmalı

Kur korumalı mevduat hesabına ne miktarda bir geçiş olduğunu henüz bilmiyoruz. Açıklanan bazı tutarlar var ama onlar biraz da temenniye yansıtıyor gibi görünüyor.

Dolayısıyla Merkez Bankası ve BDDK’ya düşen, bu hesapların tutarını düzenli olarak açıklamalarıdır.

Merkez Bankası’nın ilk veriyi bu hafta perşembe günü haftalık para ve banka istatistikleri kapsamında açıklamasını bekliyoruz.

Eğer kur korumalı mevduat hesabındaki tutarın açıklanması, nedeni ne olursa olsun birkaç hafta gecikirse, bu söz konusu hesabın pek ilgi görmediği biçiminde yorumlanacaktır.

Merkez Bankası dönüşüm kuru hatasını düzeltti

Kur korumalı mevduat uygulamasıyla birlikte Merkez Bankası’nın her gün saat 11.00’de dolar, euro ve sterlinin döviz alış kurunu açıklaması gerekiyordu. Daha önce de yazdık; yalnızca bu üç dövizle ilgili açıklama yapılması gerekirken Merkez Bankası tuttu tüm dövizlerin hem alış kurlarını, hem satış kurlarını, hem de çapraz kurları ilan etmeye başladı. Birkaç kez diğer döviz kurlarının niye açıklandığını sorduk, ancak tatmin edici bir yanıt alamadık.

Merkez Bankası nihayet dün hatasını kısmen düzeltti ve yalnızca üç döviz açıklamaya başladı. Ayrıca önceki günlerin listeleri de bu üç döviz kapsayacak şekilde yeniden düzenlendi.

Ancak hata kısmen düzeltildi diyoruz; çünkü saat 11.00’de açıklanan dönüşüm kuru listesinde yalnızca döviz alış kurlarının yer alması yeterli. Döviz satış kurlarına gerek yok.

Merkez Bankası bir zaman geçer, o hatasını da düzeltir, alışkınız, bekleriz...

Abdulkadir Selvi

Kılıçdaroğlu, Abdullah Gül'ü neden devre dışına itti

29 Aralık 2021

Kılıçdaroğlu, Abdullah Gül'ün cumhurbaşkanı adaylığı konusunda uzun bir aradan sonra ilk kez konuştu. En son 1 yıl önce Ruşen Çakır'ın programında değinmişti.

Kılıçdaroğlu, "Abdullah Gül yeniden gündemde mi?" sorusuna, "Bunu da sizden duydum. Ne konuştuk ne de telaffuz ettik. Devletin ne olduğunu bilen bir değil, binlerce insan var" yanıtını verdi.

Abdullah Gül isminin ısıtılıp tekrar sorulmasının nedeni ise, Kılıçdaroğlu'nun çizdiği cumhurbaşkanı aday profili oldu. Kılıçdaroğlu, "Adayın devleti tanınması, bilmesi lazım" deyince, akla Abdullah Gül'ü getirdi.

Ancak Kılıçdaroğlu verdiği yanıtla Gül seçeneğini ortadan kaldırdı. Hatta çok planlı bir şekilde Abdullah Gül faktörünü denklem dışına çıkardı.

2018 seçimlerinde Abdullah Gül'ün ortak aday olmasını istemiş, "Derenin taşıyla derenin kuşunu vurmaya" hedeflemişti. Abdullah Gül'ü aday göstererek Erdoğan'ı devirmeyi planlamıştı. Gül de çok istekliydi. Ama olmadı. Meral Akşener'in çıkışı, Gül planının çöpe atılmasına neden oldu.

ABDULLAH GÜL FORMÜLÜ SUYA DÜŞTÜ

Bugün ise Kılıçdaroğlu istese dahi Abdullah Gül'ü aday gösteremez. Konjonktür değişti. Bu kez Kılıçdaroğlu da Gül'ün adaylığını istemez. Neden?

1. Abdullah Gül gündemden düştü. Şu ana kadar Türkiye'nin gündemindeki hiçbir konuda kendisini alternatif haline getirecek bir çıkış yapamadı. Aslında Abdullah Gül, kendini alternatif olmaktan çıkaralı çok oldu. Ama birileri hâlâ anlamamakta ısrarlı.

2. Daha önemlisi ise yerel seçimlerle birlikte muhalefet, **Erdoğan** karşısında, **Abdullah Gül**'e göre daha popüler, halk desteği daha güçlü siyasi figürlere kavuştu. **Mansur Yavaş** ve **Ekrem İmamoğlu**'nu kast ediyorum.

3. Muhalif seçmende ilk kez kazanma duygusu oluştu. **Ekrem İmamoğlu** ve **Mansur Yavaş** isimleri varken, **Kılıçdaroğlu** varlığını ortaya koysa dahi CHP'yi **Abdullah Gül** ismine ikna edemez. Muhalif taban isyan eder. **Özgür Özel**'in, "**Atatürk görseydi, 'Benim adayım' derdi**" tarifi **Abdullah Gül**'ü kapsamıyor.

4. Roller değişti. Bu kez **Kılıçdaroğlu**, kendisi cumhurbaşkanı adayı olmak istiyor. **Abdullah Gül**'ü başta **Kılıçdaroğlu** istemez. **Gül**'ü kendisine neden alternatif haline getirsin ki?

POPSTAR KİM?

Kılıçdaroğlu'nun cumhurbaşkanı adayını tarif ettiği cümlesinde üzerinde durulmayan bir nokta vardı. CHP Lideri, "**Popstar seçmeyeceğiz**" dedi. Peki kimi kastetti? Daha önce de, "**Toplum bir popstar bekler**" demişti. O zaman **Tarkan**'ı kastetmediği kesin diye yazmıştım. Yanılmışım. **Zafer Şahin** Milliyet'teki köşesinde, **Kılıçdaroğlu**'nun, **İmamoğlu** için, "**Bizim Tarkan**" dediğini yazmıştı.

KDV İNDİRİMİ FİYATLARA YANSIYACAK MI?

BU sorunun yanıtını yazımın sonunda vereceğim ama önce Hazine ve Maliye Bakanı **Nureddin Nebati**'ye ilişkin gözlemlerimi paylaşmak istiyorum.

Nureddin Nebati, farklı bir Hazine ve Maliye Bakanı portresi çiziyor. İlk günden itibaren diyaloga ve iletişime çok önem veriyor. Sektör temsilcileriyle bir araya geliyor, yeni ekonomi politikalarını anlatmak için özel bir çaba sarf ediyor.

Bakan olduğunda ilk olarak iş dünyasının önde gelen temsilcileriyle bir araya gelmişti. Ardından Bankalar Birliği Yönetim Kurulu toplantısına katıldı.

Cumhurbaşkanı **Erdoğan**'ın ekonomi yazarları ve akademisyenleriyle toplantısına iştirak etti. Geçen hafta Finansal İstikrar Komitesi'ni toplamıştı. Dün de Fiyat İstikrar Komitesi ile bir araya geldi. Önümüzdeki dönemde ise yurtiçindeki toplantılarını tamamladıktan sonra yurtdışına açılacak. Yeni ekonomi politikasını yabancı yatırımcılara anlatıp onları Türkiye'ye yatırım yapmaya davet edecek.

İLETİŞİM

Ekonomi politikalarına güvenin sağlanması için iletişim, bu işin olmazsa olmazı. **Nureddin Nebati** de onu yapıyor. Önce TRT'de sonra NTV'de yeni ekonomi politikalarını anlattı. Ardından A Haber'de yayınına çıktı. Bugün de CNN Türk'te Tarafsız Bölge'de **Ahmet Hakan**'ın sorularını yanıtlayacak.

KDV İNDİRİMİ

Nureddin Nebati, rakamlara boğmadan sade bir dille ekonomiyi anlatıyor. “**KDV’de devrim geliyor. Piyasa şok geçirecek**” gibi söylemlerle merak uyandırmayı da başarıyor. Peki KDV’de ne olacak? KDV oranındaki değişiklik fiyatlara yansıtacak mı? KDV’de gıda, sağlık ve kırtasiye başta olmak üzere farklı oranlar var. Hazine ve Maliye Bakanlığı’nda kapsamlı bir çalışma yapılıyor. KDV oranında hem sadeleşme, hem indirim geliyor. Hem de etiketleri etkileyecek bir oranda. Oranı bilmiyorum ama fiyatlarda bir de KDV oranının düşmesinden kaynaklı indirim yaşanacak.

ÜMİT ÖZDAĞ İRKÇİLİĞİ

Ümit Özdağ, İzmir’de “**Merhaba**” deyip bir kuyumcuya giriyor. İlk sorusu “**Nerelisiniz?**” oluyor. Suriyeli cevabını alınca kuyumcu dükkânını açalı kaç yıl olduğunu soruyor, ardından teftişe başlıyor. Vergi levhasını istiyor. Kuyumcunun yanında çalışan çocuk hemen vergi levhasını getiriyor. Sanki belediye zabıtası denetime çıkmış gibi. Ardından kimliğini göstermesini istiyor. Bayağı bayağı kimlik denetimi yapıyor. Silah ruhsatını inceliyor. Her kuyumcuya silah ruhsatı verilir. Ama o sanki Suriyeli’ye bir ayrıcalık yapılmış gibi bir hava veriyor. Bu arada işyeri sahibinin izni alınmadan teftiş kameraya kaydediliyor. Ümit Özdağ, incelemesini tamamladığını düşündüğü anda oradan ayrılıyor. Ardından, “**Türkiye, tehlikenin farkında değil misin?**” diye tweet atıyor.

YAKILAN ÜÇ SURIYELİ

Ümit Özdağ İzmir’deki kuyumcudan çıkıp 27 kilometre öteye yani Güzelbahçe’ye gitseydi, ektiği Suriyeli düşmanlığının nelere mal olduğunu görme imkânı olurdu. Biliyorsunuz İzmir’in Güzelbahçe ilçesinde bir fabrikada çalışan üç Suriyeli, gece uyurken benzin dökülerek yakıldı. Zanlı ifadesinde aracının camına bırakılan “**Göreve başla**” notu üzerine harekete geçtiğini, Suriyelilerin kaldığı odaya benzin döküp yaktığını itiraf etti. “**Görev geldi, yaptım**” diye konuştu. Yani şahıs durumdan vazife çıkarmış.

Ankara’nın Altındağ İlçesinde de yine durumdan vazife çıkaran birileri Suriyelilerin kaldığı evleri, işyerlerini taşlamışlardı. 6-7 Eylül utancının kenarından dönmüştük.

Ümit Özdağ, siyasetini Suriyeli düşmanlığı üzerine kurmuş. Avrupa’da Türk düşmanlığı yapan Dazlaklar gibi. **Le Pen** gibi. **Ümit Özdağ**’a ırkçı, faşist diye saydırmak istemiyorum. Ama bu ülkede artık **Ümit Özdağ** ırkçılığı diye bir şey var. Onun ektiği düşmanlık tohumları öyle tehlikeli sonuçlar doğuruyor ki, böyle devam ederse tecavüze uğrayıp katledilen ya da yakılarak öldürülen her Suriyelinin vebali **Ümit Hoca**’nın omuzlarında olacak.

Esfender KORKMAZ

Korumalı TL mevduatı ne getirir, ne götürür?

29 Aralık 2021 Çarşamba

Hükümetin genelgesine göre, bankaların Kur korumalı TL mevduatına vereceği faiz en az MB gösterge faizi olan yüzde 14 ve en fazla 3 puan üstünde yani yüzde 17 olabilir. Mevduatın vadesi en az 3 ay olabilir. Erken bozduran sistemden faydalanamaz.

* Dün, 28 Aralık 2021 dolar kuru: 11.39 lira idi.

* 1000 dolarını bozdurup, kur korumalı mevduat hesabına yatıranın TL mevduat hesabı 11.390 TL'dir.

* Bir yıl sonra 24 Aralık 2022 de bir yıllık mevduatın faizle birlikte nominal toplamı 11.390 TL + yüzde 17 faiz = 13,326 liradır.

* Kurların enflasyon kadar yüzde 25 arttığını varsayalım. 1000 doların 24 Aralık 2022 karşılığı 14 237 lira olur.

* $14\ 237 - 13\ 326 =$ hazine tarafından ödenecek fark 880 TL'dir.

* Eğer tasarruf sahibi dolarda kalsaydı, ilave olarak yüzde 2 faiz, yani 20 dolar = 275 lira karlı olacaktı. O zaman neden dolardan TL'ye geçsin?

Öte yandan eğer bu bir yılda dolar değerinde düşme olursa, o zaman kur farkı alamayacak. Ancak dolarda kalsaydı ayrıca yüzde 2 faiz alacaktı.

Psikolojik olarakta eksi reel faiz, tasarruf sahibini rahatsız eder. 2022 enflasyon yüzde 25 bekleniyor. Mevduat faizi yüzde 17 olursa, mevduat reel faizi eksi 6,4 olacak demektir. Eğer TL mevduatına enflasyon farkı verilseydi eksi reel faiz olmazdı.

Yine eğer kurlar bir yıl içinde mevduat maksimum nominal faizi olan yüzde 17'den fazla düşerse, o zaman kur korumalı TL mevduatı kura göre aradaki fark kadar nominal getiri sağlar. Mesele kurların bu kadar düşüp düşmeyeceğidir.

Kurlar düşmez;

29 Aralık bir dolar 11,39 TL kuru üstünden ve Aralık enflasyonu da katarak hesaplarsak, MB TÜFE bazlı reel kur endeksine göre TL yüzde 45 dolayında daha düşük değerdedir. Dolar denge kuru 6 lira dolayındadır. TL kurunun düşük olması, daha da düşmesini önler. Ama Türkiye de ülke riski yüksek olduğu ve iktidarın bir istikrar programı olmadığı için ilave olarak güven sorunu yaşandığından, TL değersiz de olsa kur artıyor.

Dahası ABD Merkez Bankası'nın da (FED) 2022 yılı içinde üç kez faiz artırması bekleniyor. Bu Türkiye ye gelecek yabancı sermaye girişi için bir risktir. Kaldı ki çıkışta olur. Kurlara artış yönünde baskı oluşturur.

Sonuç olarak Kur korumalı TL mevduat hesabına geçilmesi mevduat sahibine ilave bir getiri sağlamıyor. Neden dövizini bozdursun. O zamanda sistem çalışmayacak demektir.

Öte yandan yabancı yorumcular da sistemin çalışmayacağını söylüyor. Söz gelimi ABD Johns Hopkins Üniversitesi Uygulamalı Ekonomi Profesörü Steve Hanke ise, bu sistemin Türkiye'nin ekonomik krizine çözüm getirmeyeceği şeklinde bir yorum yaptı.

Steve Hanke göre; Türkiye 'de Yeni finansal ürünün, biri genel kur diğeri de mevduatlara ilişkin gölge bir kur olmak üzere ikili bir sistem oluşturduğunu; görünen cephede düşük ya da sıfır reel faiz oranı ama perde arkasında ayrı bir faiz oranının olduğunu ve bu şekilde faiz oranının arka kapıdan devreye alındı. Kur korumalı mevduat sisteminin açıklanmasından bu yana Türk Lirası'nda bir miktar toparlanma olmuş olsa da, enflasyonun çok yüksek olduğunu belirtti.

Hanke, *"Bu sistem lirayı korumuyor. Riskin yükünü de vergi mükellefleri sırtlanacak. Çünkü bu farkın ödenmesi için para ya Hazine'den ya da Merkez Bankası'ndan gelecek. Sonuç olarak Türk vatandaşları bunu ödeyecek. O nedenle Türk Lirası'nın ne kadar zayıf olacağına bağlı olarak bu büyük bir mali yük getirebilir"* dedi.

Temel sorun; İktidar faizle oynamadan bu işi çözebilirdi, böyle bir kolay yol varken, neden yüksek maliyetli bir yol seçti, sorusunda saklıdır.

İbrahim Kahveci

Teori çöktü!

Bu yazımda Ali'ye anlatır gibi anlatacağım.

“Bak Ali bu top; Ali topu at.”

Tane tane, açık açık yazacağım.

Neyi mi? Şu alttaki meseleyi:

***

“Faiz sebep-enflasyon sonuç” teorisi resmen çöktü.

Aslında hiç ayağa kalkamamıştı ki...

Ama son çiviği Hazine ve Maliye Bakanı **Nureddin Nebati** çaktı: **“Fiyatları yükseltirseniz döviz düşünce de düşürmelisiniz” dedi.**

Demek ki fiyatlar son 4 aydır düşürülen faizlerle inmemiş. Faiz sebep enflasyon sonuç teorisi faiz indirimlerinde çalışmamış.

Demek ki fiyatlar dövizle beraber yükselmiş. O zaman dolar sebep enflasyon sonuç teorisine geliyoruz.

Zaten dün de yazdık: Marketleri basan **belediye zabıtalari** da **“dolar düştü, fiyatları indirin”** diyordu. Kimsenin ağzından “faizleri düşürdük, neden fiyatları düşürmüyorsunuz” cümlesi çıkmadı.

***

O zaman sorumuzu soralım: Dolar neden çıktı?

Cevap: Negatif faiz ve güven kaybeden yönetim sonucu kurlar arttı. Merkez Bankası Başkanı Şahap Kavcıoğlu'nun göreve geldiğinde kurlar (güven sorunu) “faiz enflasyonun altında olmayacak” açıklaması ile kısmen istikrar kazanmıştı. Ardından

Başkan Kavcıoğlu söylem değiştirmiş ve “çekirdek enflasyona bakacağım” dediğinde kurlar yükselişe geçmişti. Sonrasında ise MB’nin her faiz indiriminde kur artışları yaşandı.

Kurlar arttı

Fiyatlar arttı

Ama kimse hani faiz indirimi ile fiyatlar düşecekti demedi.

Sonra TL’yi Amerikan Doları ile sigortaladık. Ve arka kapı-ön kapı vs ile doları 18 liradan 11 liraya düşürdük.

Aklımıza hemen yapılan zamlar geldi tabii.

Madem kurlar arttı ve zamları yaptınız; şimdi o zamları geri alın diye zabıtalara göndermeye başladık.

İyi ama o müthiş teorimize ne oldu?

Hani faizler düşecek, fiyatlar da inecekti?

FAİZ BİLE DÜŞMEDİ

Meşhur teorimize göre faizleri indirince piyasada her şey bahar havasına bürünecekti.

Oysa Merkez Bankası faizleri düşürdüğünde piyasada faizler dahi yükseldi. Dün bazı bankalardan oranlara baktım:

Mevduat faizi yüzde 19-21 arasında

Kredi faizi ise yüzde 27-30 arasında

Oysa biz bu teoriye ne güzel başlamıştık.

Bugün geldiğimiz noktada ne oldu biliyor musunuz: Merkez Bankası eliyle bankalara yüzde 14 faizle para veriyoruz. İşte o bankalar kredilerin faizini yüzde 27-30 bandına çıkarttılar.

Çünkü ülkenin riski muazzam arttı. Ya da şöyle diyelim: Yönetim sebep-bankalar **(faiz) sonuç.**

Faiz indirerek faizi bile düşüremeyen bir ekonomi yönetimi sizce fiyatları düşürebilir mi?

29.12.2021

Hiç sanmıyorum.

Boşuna beklemeyin.

Her gün daha olumsuz bir hava oluşuyor.

Riskler azalmıyor, tersine artıyor.

Ve bütün bunların faturasını da millet ödüyor.

Maalesef bir deneme teorisi ile ülkemize büyük bir kayıp yaşıyoruz. Keşke realiteyi kaybetmeseydik.

Realiteyi kaybedince para kaybı oluk oluk geliyor.

Hayalle yaşanmadığını umarım daha büyük fatura ödmeden öğrenmiş olalım. Aksi halde durum çok daha zorlaşacaktır.

***

Bir teorimiz vardı ve çöktü.

Artık bu gerçeği kabul edelim.

Teorinin tam tersi açıklamalar yapıyor ama hala teoriyi doğru kabul ediyorsak, bunun inattan başka izahı olamaz.

Veriler ortada...

Keşke ekonomiye biraz rakam gözü ile baksaydık ve gerçekleri anlasaydık. Ne acı değil mi?

Oğuz Demir

Ücretli için zor yıl: 2022

2021'e ilişkin son enflasyon oranını **3 Ocak 2022 Pazartesi** günü öğreneceğiz. Piyasa profesyonellerinin beklentisi **aylık enflasyonun yüzde 8,1** ve bu veriyle birlikte **2021 yılı enflasyon oranının yüzde 29,6'ya** ulaşacağı yönünde.

Bu veri **son 19 yılın en yüksek enflasyon oranı** olacak!

Ancak verinin bir kritik önemi daha var. Aralık ayı enflasyonu açıklandığında **memur ve emeklilerin 2022 yılı için alacakları ilk zam oranı da** belli olacak. Hatırlarsınız hükümet ve memur sendikası temsilcilerinin yaptığı toplu sözleşme görüşmeleri sonucunda 2022 yılı ilk altı ay için yüzde 5'lik bir zam verilmesine karar verilmişti. Bu zamma ek olarak 2021 yılının ikinci yarısında yapılan yüzde 3'lük ücret artışının ardından yaşanan enflasyon farkı da 2022 başında maaşlara zam olarak yansıtılacak.

Bu açıdan baktığımızda eğer Aralık ayı enflasyonu piyasa beklentilerine uygun gelirse 2021 yılının ikinci altı ayındaki toplam enflasyon yüzde 19,50'ye çıkacak. Bu veri de bize aradaki enflasyon farkının **yüzde 16,5 olarak yansıyacağını gösteriyor.**

Nihai hesaba gelirsek 2022 yılının ilk altı ayı için **memur ve emeklilere yapılacak zammın yüzde 21 civarında olacağını** söylemek mümkün.

Bu zam oranından memur ve emekliler memnun olacak mı? Hissedilen enflasyonun resmî enflasyonun çok üzerinde olduğu, asgari ücretin altında ücret alan emekli sayısının milyonları bulduğu bir ülkede yüzde 21'lik bir zammın memnuniyet yaratması mümkün değil.

Diğer yandan asgari ücretin yüzde 50 zamlandığı hikâyesinin (her asgari ücretli için oran bu değil) hükümet tarafından her yerde altı çizilerek anlatıldığı bir ortamda memur ve emeklilerin yüzde 20'lik bir ücret artışı ile memnun olmasını beklemek çok zor.

Her geçen gün kamu personeli, özel sektör çalışanı fark etmeksizin asgari ücretlileştığımız bir dönemi yaşıyoruz. Bakın size basit bir veri daha vereyim.

TÜİK'e göre **2020 yılında ortalama bir çalışanın işverene maliyeti 5.194 TL** olmuş. **Aynı yıl asgari ücretin brüt maliyeti ise 3.458 TL!** Yani ortalama işveren maliyeti asgari ücretin 1,5 katı kadar imiş. Geçtiğimiz yıl asgari ücretin yüzde 21 bu yıl da yüzde 30-50 arasında arttığını düşünürseniz sizce şu an aradaki fark kaç kata indi? Sayıları 10 milyon denen asgari ücretli sayısı sizce bu şartlarda kaç çıktı?

Görünen o ki durum pek parlak değil.

Genel ücretler seviyesinde durum olumsuz iken asgari ücretin zamlı seviyesinin de pek derde derman olmadığı ortada.

Bakın iki gün evvel Türk-İş Aralık ayı açlık ve yoksulluk sınırını açıkladı. Açıklanan verilere baktığımızda 2021 yılının son ayında **gıda fiyatlarındaki artışın yüzde 25'in üzerinde olduğu** anlaşılıyor. Yıllık gıda fiyatları artışı da yüzde 50'lerin üzerine çıkmış gibi görünüyor. **Açlık sınırı 4.000 TL'nin üzerinde iken yoksulluk sınırı da 13.000 TL'yi aşmış durumda.**

Asgari ücretlinin ilk kez zamlı maaşını Şubat başında alacağını düşünürsek ve Ocak'ta da fiyat artışlarının yavaşlayarak devam edeceğini dikkate alırsak asgari ücretteki artışın çoktan fiyatlar altında ezildiğini söylemek mümkün.

Ya da en iyimser haliyle zamlı asgari ücret sadece ilk ay açlık sınırının üzerinde kalacak. Ardından yine asgari ücretliyi açlık sınırının altına hapsetmiş olacaklar.

Yani meselenin sadece maaş zamları olmadığını görmek için iktisatçı olmaya gerek de yok. Enflasyonu dizginleyemediğimiz sürece zam oranlarının ne kadar büyük olduğu da önemini yitirmeye başlıyor.

Yani 30 milyona yakın ücretli için durum tam anlamıyla şuna dönüyor.

Çalışanları asgari ücrete, asgari ücreti açlık sınırına **mahkûm eden bir ekonomi...**

29 Aralık 2021, Çarşamba

BAŞYAZI MEHMET BARLAS

CHP'nin adaylık arayışına bir katkı

Ne yapılırsa yapılsın seçim 2023'te. Muhalefet partileri aday üreterek yine de seçim 2023'te.

Bu bakımdan muhalefete yardım etmek galiba milli bir görev.

Çünkü bu muhalefetten daha saçması çıkarsa ülke olarak hiç altından kalkamayız. İyisi mi **Kılıçdaroğlu**'na ve onun adamlarına yardım etmeye çalışalım.

Bana göre İstanbul Büyükşehir Belediye Başkanı **Ekrem İmamoğlu**, gerçekten **Kılıçdaroğlu**'ndan daha güçlü bir aday. Ama İstanbul Büyükşehir Belediyesi, İmamoğlu'ndan da Kılıçdaroğlu'ndan da daha değerli. Bu durumda birtakım küçük manevralar yapmak belki durumu kurtarır.

KILIÇDAROĞLU, İBB GENEL SEKRETERİ OLSUN

Peki İmamoğlu aday olursa Kılıçdaroğlu'na nasıl bir görev düşünülebilir? Kemal Bey'i İstanbul Büyükşehir Belediyesi'nin Genel Sekreter'i yapmak belki onu daha güçlü hale getirebilir.

Bu arada İmamoğlu da Kılıçdaroğlu'nun yerine genel başkan olur.

Bu çözümü biraz zor görüyorsanız bir formülüm daha var.

Ve burada en radikal çözüm, **Tayyip Erdoğan**'ı yenebilecek güçte bir cumhurbaşkanı adayı çıkarmaktır.

Mümkün olsa **Abdullah Gül, Mustafa Sarıgül, Ahmet Davutoğlu, Ali Babacan,**

Meral Akşener ve **Temel Karamollaoğlu** gibi isimlerin hepsini tek şahıs haline getirsek belki bu da güçlü bir aday olur. Ancak bu bir zorlamadır.

HÂLÂ ADAY BULAMAYAN MUHALEFET

Hadi biraz daha zorlayalım ve espri katalım. Millet İttifakı hiç aday bulamazsa bu arada adını çok sık duyduğumuz Fenerbahçe'nin eski başkanı Aziz Yıldırım'ı bile düşünebilir.

Bu teklifime güldüğünüzü biliyorum ama muhalefetin durumu işte bu kadar içler acısı...

Şaka bir yana, Cumhurbaşkanı **Erdoğan** il kongrelerinde adeta seçim startı verirken Millet İttifakı'nın hâlâ bir aday bulamamış olması muhalefet açısından endişe verici. Bunlar siyasetçilerin ve Kılıçdaroğlu'nun sorunu.

Biz şimdi eğlencemize bakalım. Neticede artık doların esiri değiliz.

Fatih Altaylı

Kurtulmuş: Başkanı sorumlu tutmak kendimizi inkardır

Ne yalan söyleyeyim, aklıma sadece iki şey geliyordu.

İktidar kanadı Kılıçdaroğlu'nun tüm zorlamalara rağmen aday olmayacağını fark etti ve İmamoğlu'nun aday olmasının, Mansur Yavaş'ın aday olmasından kendileri açısından daha iyi olacağını düşünmeye başladı.

Bu yüzden İmamoğlu'nu güçlendirmeye çalışıyor.

Veya İstanbul seçimlerinden hiç ama hiç ders alınmadı ve aynı şeyin tekrarlanma olasılığı göz önüne alınmıyor.

Ama en tehlikeli ve istenmeyen olasılık olarak, toplumsal gerilimin iyice arttırılması ve aynı anda İstanbul'un yarattığı kaynaklara sahip olma ihtiyacı hasıl oldu.

Bu yüzden de Büyükşehir Belediye Başkanlarına yönelik bazı hamleler yapılacak.

Akşam Habertürk'te AK Parti Genel Başkanvekili Numan Kurtulmuş'un sözlerini dinleyinceye kadar bu iki fikir arasında gidip geliyordum.

Ancak Numan Bey, Mehmet Akif Ersoy'a şöyle bir cümle kurdu: "Belediye Başkanı'nın tedirgin olmasına gerek yok."

Programdan sonra Numan Bey'le biraz konuştuk.

Bu cümlesinin çok önemli olduğunu söyledim.

Aynen şöyle dedi:

"Böyle söylemem gerektiği için böyle demedim. Böyle düşündüğüm için böyle dedim."

Ekleli.

"Belediye kadrolarında terör örgütleri ile bağlantılı birtakım isimler olabilir. Buradan belediye başkanına sorumluluk çıkarılmaz. Eğer çıkarmaya kalkarsak o zaman Türk Silahlı Kuvvetleri'nde, yargıda, emniyette pek çok kurumda sayıları binlerle ölçülen

terörist bulunup ayıklandı. Türk Silahlı Kuvvetleri'nde bir terör örgütü ile ilişkili binlerce insan bulunduğu için Genelkurmay Başkanı'nı mı suçladık ki, belediye çalışanları arasında terörist bulunursa belediye başkanını suçlayalım? Böyle yaparsak kendimizi inkar etmiş oluruz."

Doğrusunu isterseniz yayında ve sonrasındaki Numan Kurtulmuş'un sözleri içimi rahatlatmıştı.

Türkiye'de yeni bir yüksek gerilim hattı oluşturulmaya çalışılmadığını düşündüm.

Umarım Numan Bey'in sözleri, kurumsal bir yaklaşımı yansıtıyordu.

Döviz hesapları azaldı mı arttı mı!

Döviz hesapları azaldı mı arttı mı?

Türk lirası mevduatlara "kur güvencesi" verilince döviz kurları hızla gerilemişti.

Hatta bunun Türkiye'deki bankaların kapalı olduğu saatlerde meydana gelmesi, "Kim dolar bozduruyor" sorusuna neden olmuştu.

Sonra anlaşıldı ki, ilk gece Merkez Bankası döviz satarak piyasaya girmiş.

Bunu da doğrudan yapmamış, 128 milyar dolar dönemindeki gibi kamu bankaları aracılığı ile döviz satarak gerçekleştirmiş.

Ancak düşüş sonrasında da sürdü ve iktidarın farklı seslerinden mevduat sahiplerinin yeni sisteme "teveccüh" gösterdiği söylendi.

Bu teveccühten benim anladığım halkımızın bankalardaki döviz tevdiat hesaplarını bozdurarak, Türk lirası hesaplara yöneldiği idi.

Yani bankalardaki döviz hesaplarının oranı azalıyor, TL hesaplarının oranı ise artıyordu.

Ancak dün akşam Prof. Ali HEPŞEN durumun böyle olmadığını söyledi.

Türk lirası hesaplara kur garantisi verildiği 20 Aralık akşamından 26 Aralık'a kadar geçen 6 günde döviz cinsi hesapların azalması bir yana tam tersine bu hesaplarda bir artış gerçekleşmiş.

20 Aralık'ta kişiler ve kurumlara ait hesaplarda toplam 259,7 milyar dolarlık TL dışı mevduat varken, 1 haftalık süre içinde bu miktar yaklaşık 1 milyar dolar artarak 261,6 milyar dolara yükselmiş.

Elbette bu arada TL cinsi mevduatlarda da bir artış olmuş ama oransal olarak daha büyük artış döviz mevduatlarında olunca, tasarruflardaki dolarizasyon oranı da artmış.

Bu adam nasıl hala şoförlük yapar!

Bu kafalarla bu taksi meselesi çözülmez.

Bu kurallarla ya da kuralsızlıkta taksi meselesi çözülmez.

Hatırlayacaksınız, geçtiğimiz günlerde bir taksi sürücüsü yabancı uyruklu bir yolcudan fazla para istemiş, yolcu ile arasında tartışma çıkması üzerine eline aldığı demir çubuk ile yolcuya ve çevredekilere saldırmış, tehditler savurmuştu.

Ne beklersiniz?

Böyle bir taksi sürücüsünün taksi kullanma lisansının iptal edilmesini ve meslekten uzaklaştırılmasını.

En azından uzunca bir süre uzaklaştırılmasını değil mi!

Ben size söyleyeyim, çok beklersiniz.

İki gün önce aynı taksi ve aynı taksi sürücüsü yine yabancı yolcularla kavga çıkardı.

Taksimtrenin 100 TL yazdığı yolculuk için, 100 dolar talep eden ve 10 katından fazla ücreti haklı olarak ödemeye yanaşmayan turistlerle tartışan sürücü, kısa süre önce yolcuların üzerine demir çubukla saldıran sürücüydü.

Belli ki kendisine hiçbir yaptırım uygulanmamış, yaptığı işe kaldığı yerden bildiği ve alıştığı şekilde devam etmişti.

Ve emin olun bundan böyle de aynı şekilde devam edecektir.

Bakma

Bir “Don't Look Up” çılgınlığıdır gidiyor.

Netflix'te filmi izleyen kaleme sarılıyor ya hakkında bir yazı yazıyor ya da birilerine tavsiye ediyor.

Ne yalan söyleyeyim, methini daha yayına çıkmadan duyduğum filmi geçen hafta ben de izledim.

Sosyal medya çağına, dönemin siyaset anlayışına, halkın vurdumduymazlığına, siyaset-kapital ilişkisine gerçekçi ama abartılı bir bakışla eleştiri getiren bir komedi.

Çok iyi oyuncu kadrosuna, beylik sayılabilecek ama fena olmayan öyküsüne rağmen, ilk yarım saatinde “Acaba izlemesem mi?” hissiyatı uyandıran film bana göre çok da iyi bir yönetmenliğin ürünü olmamış.

Filmin senaryo yazarı gelip Türkiye’de bir süre yaşasaydı bence bizden öğreneceği çok şey olabilir, filmi daha etkili bir hale getirebilirdi.

29.12.2021

Ve bakmamayı sadece yukarı ile sınırlamazdı diye düşünüyorum.

NE ZAMAN ADAM OLURUZ?

Tufanı hazırlamakla, tufana hazırlanmayı karıştırmadığımız zaman.